

CICLE SUPERIOR LLENGÜES CONTINGUTS

Llengua catalana i literatura

DIMENSIÓ COMUNICATIVA

Parlar i conversar

- Participació activa i col·laborativa, en interacció amb el grup o mestre en qualsevol situació comunicativa de l'aula i l'escola, tant les referides a gestió, organització, discussió dels problemes que sorgeixen en el dia a dia, explicació de vivències personals, com les derivades de situacions d'ensenyament i aprenentatge, respectant les normes que regeixen la interacció oral (torns de paraula, to de veu, ritme).
- Producció de textos orals i audiovisuals de producció pròpia (exposicions, descripcions de situacions o processos, d'emocions), amb preparació prèvia, i adaptant l'entonació, el to de veu o el gest a la situació comunicativa.
- Exposició de temes de manera ordenada i comprensible, i participar activament en els diàlegs o debats, aportant i defensant idees pròpies i defensant o contradient, si cal, les dels altres amb arguments raonats, amb la possibilitat de fer-ho en presència d'una càmera.
- Exposicions a partir d'un guió, esquema, imatge o bé utilitzant com a suport programaris de presentació.
- Expressió del pensament de manera coherent i estructurada per satisfer necessitats personals, escolars i socials.
- Interès a participar en les converses i expressar-se amb claredat i bona pronúncia.
- Adequació del llenguatge a la situació comunicativa en converses informals, presentació de treballs o relació amb persones més grans.
- Ús de llenguatges no discriminatoris i que respectin les diferències de gènere.

Escoltar i comprendre

- Comprensió de tot tipus de missatges orals en diferents contextos i en qualsevol dels escenaris possibles: activitats d'aula, situacions d'aprenentatge en qualsevol àrea i en la vida quotidiana.
- Utilització de les TIC per a la comprensió de textos orals de diferents mitjans de comunicació audiovisual, per obtenir-ne informació i per aprendre.
- Reelaboració i explicació de manera sintètica d'exposicions o explicacions que ha fet alguna persona o bé que s'han escoltat o s'han mirat a través d'algun mitjà audiovisual, amb especial atenció quan el procés de recerca s'ha fet amb l'ús de les TIC.
- Comprensió de textos audiovisuals i identificació i valoració com a representacions de la realitat.
- Aplicació d'anàlisis crítiques que permetin valorar adequadament l'interès de missatges escoltats i qüestionar-los, si cal.
- Capacitat crítica per comprendre allò que s'ha escoltat i fer-se preguntes a partir dels continguts exposats.
- Interès, atenció i respecte per les intervencions dels altres.

Llegir i comprendre

- Comprensió de les informacions escrites en algun dels formats possibles que fan referència a qualsevol àmbit de l'escola i de la vida quotidiana (material de treball, instruccions, anotacions, fullets informatius, documentals, publicitat, cartes, articles del diari, reportatges i entrevistes, entre d'altres).

- Lectura silenciosa i comprensió guiada amb diferents propòsits i intencions de temes treballats a classe.
- Lectura i interpretació d'esquemes, gràfics i mapes conceptuals per saber extreure'n la idea principal i les relacions entre els elements.
- Lectura de missatges en suport audiovisual, de manera que la informació que se n'extregui es faci a partir del text, imatges, gràfics i altres recursos que en formen part i sabent identificar els elements del llenguatge audiovisual i la seva funció expressiva.
- Utilització d'estratègies afavoridores del procés de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura. A més de saber aplicar les de cursos anteriors, caldrà un èmfasi especial per esbrinar les intencions de l'autor/a del text; mostrar una actitud crítica envers el que es llegeix, comprensió de vocabulari en contextos, realització d'inferències; formulació, comprovació i reelaboració d'hipòtesis, i captació de les idees principals.
- Respondre preguntes a partir d'un text, la resposta de les quals comporti reelaboració.
- Autoregulació de la comprensió d'un text: saber quan t'equivoques i què has de rectificar.
- Lectura en veu alta de manera que el to de veu, la velocitat i l'entonació s'ajustin a l'auditori.
- Recerca d'informació en un llibre o enciclopèdia a partir de consultar els índexs i els glossaris, en cas que n'hi hagi.
- Utilització d'Internet per buscar informació: coneixement dels cercadors més habituals, coneixement de les adreces de més ús i capacitat per captar informació a partir d'enllaços i d'organitzar-la per fer-ne un treball personal.
- Ús d'eines informàtiques de comunicació: correu electrònic i entorns virtuals.
- Coneixement del funcionament d'una biblioteca-mediateca, de manera que es pugui trobar allò que es busca tan autònomament com sigui possible.
- Interès pels textos escrits com a font d'informació i aprenentatge i com a mitjà de comunicació d'experiències.
- Valoració crítica de la capacitat lectora d'un mateix.

Escriure

- Escripció de textos produïts en diferents situacions i que responguin a diferents intencions que, sempre que calgui, han de tenir el suport d'imatges o esquemes: narracions, explicacions, descripcions, diàlegs, notícies, receptes, còmics, entre d'altres.
- Coneixement i aplicació de l'estructura que determina la tipologia dels textos (per exemple, en una descripció, hi ha una presentació i un desenvolupament; en una notícia s'ha de respondre a unes preguntes; en una narració, hi ha de passar alguna cosa).
- Consolidació de les estratègies adquirides en cursos anteriors en el procés de producció de textos: pensar (intencions, destinatari, contingut possible), escriure (tenir present la intenció, llegir la part escrita per saber com continuar, afegir-hi o treure idees), revisar (comprovar si respon a la primera intenció, fer-ne una lectura en veu alta per comprovar-ne la coherència i la cohesió, i modificar el text a partir de treure, afegir o inserir-hi fragments).
- Expressió d'idees de forma sintètica a través d'un esquema o imatge.
- Utilització de manera autònoma de diferents recursos per autocorregir un text o corregir els dels altres.

- Coneixement dels recursos bàsics del maquinari i del programari de tractament de textos, d'edició gràfica i de presentacions i de dibuix que permeti elaborar-hi textos, fer-hi esquemes o mapes conceptuals i inserir-hi imatges i àudios.
- Utilització de programari per enviar i rebre correus electrònics, per escriure i publicar a Internet per comunicar-se.
- Coneixement d'altres mitjans que permeten produir textos amb un component visual o auditiu, com el vídeo o la ràdio.
- Valoració dels avenços de cadascú en escriptura i consciència de les mancances. Confiança en un mateix per poder millorar.
- Interès per la bona presentació dels textos escrits i per aplicar-hi els coneixements apresos.

Coneixements del funcionament de la llengua i del seu aprenentatge

- Consciència que la llengua no funciona de la mateixa manera en un conte, en un text de ciències, en un de matemàtiques o en un poema. Cada àrea té un lèxic específic i una manera d'organitzar els enunciats i l'estructura del text.
- Observació de l'organització interna dels textos per explicar, per descriure, per dir com es fan les coses, per recordar, per opinar, per informar, per expressar sentiments, per divertir-se o per jugar.
- Pràctica amb les diferents tipologies a totes les àrees.
- Observació i ús de diferents connectors per enllaçar oracions (*i, però, perquè, sinó, encara que, no obstant això...*). Transformacions d'oracions en un text per ajustar el significat a les intencions del que escriu.
- Observació i pràctica amb els signes de puntuació que organitzen el text en paràgrafs (punt i a part), que marquen el final d'oració (punt i seguit, admiració, interrogant, punts suspensius), o que organitzen els elements de la frase (coma, dos punts, cometes, guió, parèntesis).
- Reconeixement en un enunciat del grup nominal i del grup verbal: nom i complements, verb i complements.
- Deducció del funcionament de la concordança. Aplicació de la complementació a la descripció de persones, objectes, situacions, estats d'ànim o paisatges.
- Reconeixement dels trets bàsics que distingeixen un verb com a categoria gramatical: temps i persona, aspectes perfectius i imperfectius.
- Reconeixement de la funció dels determinants del nom: articles i quantitatius, demostratius i possessius.
- Reconeixement dels pronoms i de la funció de cohesió en els enunciats i en els textos. Els pronoms i els seus referents. Deducció de les lleis fonamentals de funcionament dels pronoms.
- Observació i comprensió del funcionament semàntic de la llengua: comparació, derivació, composició, sentit figurat, metàfores, sinònims, polisèmia, família de paraules, entre altres.
- Consulta de diccionaris de diferents orientacions (generals, enciclopèdics, de sinònims), en format paper o virtuals.
- Capacitat per revisar els textos d'un mateix o d'altres companys, a partir d'algun tipus de suport, sobretot el que fa referència a l'estructura i organització del text, puntuació i lèxic, així com els elements paratextuals que han de fer-lo més entenedor.
- Coneixement i ús de les lleis ortogràfiques constants (com *ga, gue, gui, go, gu*) i introducció a les lleis d'excepció (com alternances *c/g, t/d* a final de mot) i a les excepcions (com *fred* o *cub*).
- Accentuació gràfica: reconeixement de les síl·labes d'un mot, accent greu i agut, reconeixement i accentuació de les paraules agudes, planes i esdrúixoles.

- Aplicació d'instruments personals per revisar l'ortografia dels textos: regles conegudes, deducció per comparació, associació de paraules, llibretes personals, consultes, diccionaris, corrector incorporat en un tractament de textos i bases d'orientació, entre molts altres. Capacitat per reflexionar sobre els errors de cadascú i buscar recursos per corregir-los.
- Reconeixement del valor social de l'ortografia per comunicar-nos amb els altres.

DIMENSIÓ LITERÀRIA

- Adquisició de l'hàbit de lectura a partir de l'ús de molts estímuls: audició, lectura i memorització de tot tipus de textos, debats a partir d'un tema o autor; biblioteca d'aula i d'escola, revistes escolars, i activitats literàries que s'organitzen des de l'escola i de l'entorn proper.
- Audició i visionament de productes audiovisuals adequats a l'edat per fomentar i potenciar el gust estètic.
- Lectura conjunta guiada per aprofundir en el sentit del text, comparar autors, situar-los en l'època, aprendre a fer lectura crítica, així com per practicar algunes estratègies lectores i aprendre a interpretar el llenguatge literari: comparació, derivació, composició, sentit figurat, interpretació de locucions, frases fetes o refranys; i descobrir el ritme i la rima, si es tracta de poesia o cançó.
- Reconeixement d'aquests recursos retòrics en els missatges audiovisuals i les diferents funcions que juguen en el text literari i en altres textos.
- Escriure textos de tot tipus: contes, poemes, còmics, diaris personals, notícies i dramatitzacions senzilles, per expressar sentiments, emocions, estats d'ànim o records.
- Producció de textos audiovisuals senzills (utilitzant la imatge fixa o en moviment i el so) per descriure, narrar i informar i per expressar emocions i opinions.
- Creació de jocs lingüístics amb paraules, sons o rimes (embarbussaments, cal·ligrames i rodolins, entre altres).
- Adequació del to, l'entonació i la modulació de la veu en lectures públiques, de manera que atregui l'atenció de l'oient i siguin entenedores.
- Dramatització de contes, poemes i altres textos literaris adequats a l'edat i als interessos del grup.
- Reconeixement de les dades bàsiques d'un llibre: autor, adaptador, traductor, il·lustrador, editorial, col·lecció, localitat i any d'edició, fent una fitxa tècnica en què constin aquestes dades.
- Reconeixement de les dades bàsiques d'una producció audiovisual, pel·lícula, anunci o notícia.
- Comprensió dels llibres de lectura i relats de ficció audiovisual: caracterització dels protagonistes, comprensió de la trama, situació en el temps, comentari d'alguns trets del llenguatge i interpretació del sentit de les il·lustracions (colors, tècnica, estil) en referència al text.
- Coneixement del funcionament de les biblioteques per saber on es poden trobar llibres per a la seva edat i de temes del seu interès.
- Coneixement del funcionament d'una biblioteca virtual per trobar-hi novetats, recensions de llibres, opinions de lectors, recomanacions d'obres, de temes o d'autors.
- Escriptura de textos narratius i de caràcter poètic (endevinalles, refranys, rodolins), basant-se en models observats i analitzats o en idees personals.
- Participació en les converses, debats o presentacions de llibres al grup classe.
- Expressió d'impressions personals després de les lectures i adopció d'una posició crítica.

- Coneixement i valoració del text literari com a vehicle de comunicació i d'interacció, com a fet cultural i com a possibilitat de gaudiment personal.

Llengua castellana i literatura

DIMENSIÓ COMUNICATIVA

Parlar i conversar

- Participació activa en interaccions en petit o en gran grup aportant idees, reflexionant sobre el que diuen els altres, arribant a organitzar les idees sobre el tema del qual es parla i poder-les explicar.
- Respecte per les formes que regeixen la interacció oral.
- Producció de textos orals preparats prèviament de manera ordenada i clara (descripció de situacions, processos, exposicions).
- Utilització de recursos adequats a l'audiència (to de veu, gesticulació, suports visuals) durant les exposicions.
- Participació en debats, aportant i defensant idees pròpies de forma clara i ordenada i escoltant les idees dels altres per modificar les pròpies, si cal.
- Capacitat de reelaborar, contextualitzar i explicar diferents textos procedents de mitjans de comunicació audiovisual: notícies, reportatges, anuncis...
- Producció de textos orals relacionats amb fets viscuts, de successos de l'entorn escolar i social i dels que els arriben a través dels mitjans de comunicació, valorant i respectant les normes de la interacció oral.
- Adequació del llenguatge a les diferents situacions comunicatives.
- Interès a expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades.
- Ús d'un llenguatge no discriminatori i de respecte envers les diferències.

Escoltar i comprendre

- Comprensió i extracció d'informacions a partir de missatges i exposicions orals que es produeixen a l'aula.
- Comprensió de textos orals de mitjans de comunicació audiovisual (ràdio i televisió, informàtics i Internet), principalment notícies, entrevistes, debats i reportatges, per obtenir informació i per aprendre.

Llegir i comprendre

- Lectura silenciosa i comprensió guiada amb diferents propòsits i amb diferents intencions de temes treballats a classe.
- Resposta a preguntes que demanin raonament, organització i reelaboració del que s'ha llegit a través d'esquemes i resums fets de forma guiada.
- Comprensió i interpretació d'esquemes, gràfics, mapes conceptuals.
- Comprensió de textos vinculats als mitjans de comunicació: diari, web, tríptics informatius i publicitaris i anàlisi guiada del que s'ha llegit per localitzar informacions rellevants.
- Utilització d'estratègies afavoridores del procés de comprensió lectora, seguint les que es treballen en català.
- Recerca d'informació en un llibre o enciclopèdia.
- Utilització d'Internet per mitjà dels cercadors per buscar informació.
- Utilització de la biblioteca d'escola (mediateca), posant en pràctica els coneixements adquirits en català.
- Comprensió i localització d'informacions rellevants en textos de mitjans de comunicació social.
- Integració de coneixements i informacions procedents de diferents suports.
- Interès pels textos escrits com a font d'informació i aprenentatge i com a mitjà de comunicació d'experiències.
- Valoració crítica de la capacitat lectora d'un mateix.
- Actitud crítica davant de l'ús manipulatiu i discriminatori de determinades informacions en textos periodístics i publicitaris.

Escriure

- Composició de textos produïts en diferents situacions i que responguin a diferents intencions: narracions, exposicions, descripcions, notícies, instruccions, cartes, resums, entre altres.
- Reconeixement i aplicació de l'estructura prototípica d'una determinada tipologia textual, per exemple en una exposició, presentació, cos ordenat de l'explicació i conclusió.
- Consolidació de les estratègies d'escriptura adquirides en altres cursos i treballades en català: pensar (intenció, destinatari/ària, contingut, forma), escriure (llegint, rellegint, canviant), revisar si el que hem escrit respon a la idea del que volíem escriure, comprovar si és coherent i està ben cohesionat i reformular el que calgui.
- Expressió d'idees de forma sintètica.
- Ús dels coneixements del programari de tractament de textos i d'edició gràfica i de presentacions. • Utilització de programaris per enviar correus electrònics.
- Valoració dels avenços de cadascú en escriptura i consciència de les mancances. Confiança en un mateix per poder millorar.
- Interès per la bona presentació dels textos escrits i per aplicar-hi els coneixements apresos.

Coneixements del funcionament de la llengua i del seu aprenentatge

- Observació i explicació de l'organització dels textos llegits i escrits a l'aula: descripcions, exposicions, instruccions, diàlegs, notícies, narracions, cartes, entre d'altres.
- Observació i ús de diferents connectors per precisar el significat dels textos, entre altres, causa-conseqüència, finalitat i condició.
- Aplicació dels signes de puntuació apresos a llengua catalana.
- Ús de les formes verbals adequades a cada tipus de text i reflexió de l'ús: els diferents passats en el text narratiu, l'imperatiu en les instruccions.
- Aplicació dels coneixements gramaticals i textuais apresos a llengua catalana.
- Coneixement i ús de les normes ortogràfiques, apreciament el seu valor social i cenyint-se a aquestes en els escrits.
- Ús de recursos i estratègies: associació de paraules (composició, derivació i contrast), observació de models, diccionaris i correctors per garantir la correcta escriptura i comprensió de les paraules i per enriquir el lèxic.
- Confiança en la pròpia capacitat per aprendre llengua i en situacions d'aprenentatge compartit.
- Anàlisi i comparació d'estructures sintàctiques.
- Reflexió sobre el propi aprenentatge, organització del treball, acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge, autocorrecció i autoavaluació.

DIMENSIÓ LITERÀRIA

- Lectura autònoma de textos narratius de tradició oral i de literatura infantil. Converses i tertúlies sobre els llibres llegits i capacitat per recomanar llibres.
- Lectura conjunta guiada per aprofundir en el sentit del text per relacionar el tema del llibre amb els de la vida i cultura i època, per interpretar el llenguatge literari i per practicar estratègies de comprensió de lectura.
- Coneixement dels autors dels llibres llegits; trobades amb ells per parlar dels llibres.
- Comprensió, memorització i recitació de poemes, amb el ritme, la pronunciació i l'entonació adequades.

- Lectura de poemes per analitzar el seu significat, les impressions que causen i el seu llenguatge poètic: metàfores, personificacions, adjectivacions, personalitzacions.
- Creació i escriptura de poemes a partir de models i de situacions creades a classe, per comunicar sentiments i emocions, estats d'ànim.
- Lectura i interpretació i dramatització d'obres teatrals.
- Escriptura de contes amb diferents propòsits, basant-se en diferents temes o idees, tenir en compte com es crea la situació, el temps, els personatges, la creació del problema i la forma de desenvolupar-lo i solucionar-lo; utilitzar els passos de pensar, organitzar, escriure i revisar.

Primera llengua estrangera

DIMENSIÓ COMUNICATIVA

Parlar i conversar

- Interacció oral a l'aula en situacions reals o simulacions amb progressiva autonomia i eficàcia.
- Producció d'instruccions de treball i d'actuació a l'aula.
- Formulació de preguntes i respostes a missatges quotidians d'intercanvi social i relacionats amb el contingut temàtic que es treballa, prestant atenció a l'entonació i la pronunciació adequades.
- Participació activa en les interaccions orals a l'aula emprant la pronunciació, l'entonació, el ritme i les estructures orals treballades i respectant les normes bàsiques de comunicació (torn de paraula, to de veu).
- Reproducció i producció de textos orals com cançons, poemes, rimes, narracions i textos breus relacionats amb continguts curriculars d'altres àrees o amb la pròpia àrea, emprant el llenguatge verbal i no verbal.
- Ús de les estructures pròpies de la llengua estrangera en les produccions orals.
- Exposició oral individual o en grup de temes treballats i utilitzant tots els suports visuals i informàtics disponibles.
- Interacció en converses breus ja treballades en situacions de similitud a la realitat o relacionades amb la realitat escolar.
- Valoració de les produccions orals com a expressió del propi aprenentatge.
- Disposició per superar les dificultats que poden sorgir en una interacció tot utilitzant estratègies que facilitin la comunicació (repetició, utilització d'exemples, gest, imatges).

Escoltar i comprendre

- Comprensió d'instruccions de treball i d'actuació a l'aula.
- Comprensió de missatges quotidians d'intercanvi social (saludar, acomiadar-se, felicitar, disculpar-se,
- demanar permís, donar les gràcies, comentar festes i sortides, adonar-se de les novetats a l'aula) i de missatges relacionats amb el contingut temàtic, procedència geogràfica, professions, adreces, suggeriments.
- Identificació del lèxic i expressions bàsiques d'un tema específic.
- Comprensió global i específica de textos de tipologia i contingut divers i en diferents suports i formats i extracció d'informació per a la realització d'una tasca concreta o com a reforç/ampliació dels coneixements.
- Audició i comprensió de textos orals i audiovisuals (diàlegs, narracions, descripcions, instruccions de jocs, receptes) adequat al nivell i a l'edat, que facilitin la interacció entre l'alumnat.
- Distinció per l'entonació entre una pregunta, una exclamació i una instrucció o una frase.
- Interès i esforç a comprendre les produccions orals a l'aula.

Llegir i comprendre

- Lectura de textos de tipologia diversa, en suport paper i digital, per copsar el sentit general i extreure'n informació per a la realització d'una tasca concreta o com a reforç/ampliació dels coneixements ja treballats.
- Comprensió d'informacions relacionades amb continguts de diferents àrees curriculars i presentades en diferents suports.
- Utilització de tècniques de lectura apreses de les altres llengües del centre que ajudin a la comprensió del text i que permetin la deducció del significat dels mots i expressions (predicció, suposició).

- Utilització de diccionaris en format paper i digital per comprendre el significat del lèxic nou.
- Gaudiment de la lectura de textos reals i adaptats adequats a l'edat.
- Ús dels recursos de la biblioteca d'aula i escola com a font d'informació i plaer.
- Ús de les TIC per a la recerca guiada de la informació en la realització de tasques específiques.

Escriure

- Producció de paraules, expressions i textos relacionats amb situacions de la vida quotidiana.
- Producció de textos (descripcions, diàlegs, narracions, poemes) d'extensió controlada seguint models treballats a l'aula amb una finalitat comunicativa, utilitzant, quan calgui, els recursos que ofereixen les TIC o d'altres llenguatges.
- Ús dels recursos TIC per establir contactes amb d'altres persones i comunicar-se en la llengua estrangera i per a la presentació, edició i publicació de textos.
- Reconeixement de les estratègies bàsiques (transferides de les llengües escolars) que són necessàries per a la producció de textos escrits segons la tipologia treballada.
- Ús de les estructures pròpies de la llengua estrangera en les produccions escrites.
- Interès per la presentació acurada dels textos escrits.

Coneixements del funcionament de la llengua i del seu aprenentatge

Reconeixement i ús de les similituds i irregularitats bàsiques i formes gramaticals pròpies de la llengua estrangera des d'una visió comunicativa i d'ús.

Reconeixement i ús de les estructures bàsiques pròpies de la llengua estrangera prèviament utilitzades.

Reflexió i aprofitament de les tècniques i recursos de producció escrita d'altres llengües per a la producció de textos escrits propis.

Recerca de diferents fonts i models per ajudar-se a la composició de textos propis.

Selecció de models molt estructurats que permetin accedir a la producció pròpia de textos.

Utilització de recursos que ajudin a l'aprenentatge de la llengua, com la memorització, la recitació, l'associació de mots, el reconeixement d'estructures bàsiques.

Progressiva autonomia en l'aprenentatge: reflexió sobre el procés, organització i planificació del treball, acceptació de l'error, autocorrecció i autoavaluació de tot el procés d'aprenentatge propi.

Reconeixement i ús de la llengua estrangera com a eina d'aprenentatge, d'accés i organització d'informació i transmissió de coneixements.

Confiança en la pròpia capacitat per aprendre una llengua estrangera i valoració del treball cooperatiu.

DIMENSIÓ PLURILINGÜE I INTERCULTURAL

Llengua catalana, castellana i primera llengua estrangera

- Valoració del coneixement de llengües per a la comunicació i per millorar la comprensió dels altres i del món i per valorar la pròpia llengua i cultura.
- Valoració de la llengua i cultura catalanes a partir del coneixement i valoració d'altres llengües i cultures.
- Valoració positiva de la varietat lingüística existent en el context social i escolar i de la diversitat lingüística d'Espanya.
- Curiositat i interès per la millora dels coneixements en les llengües estrangeres per poder comunicar-se amb companys i companyes d'altres països i per a l'intercanvi d'informació dins de l'espai escolar.

- Valoració de la pròpia identitat lingüística i cultural i assumpció d'una realitat multilingüe.
- Consciència de pertànyer a una comunitat lingüística, social i cultural.
- Valoració, actitud receptiva i de respecte cap a les persones que parlen altres llengües o variants del català i el castellà i tenen una cultura diferent a la pròpia.
- Consciència de les actituds personals davant les diferències de llengües i cultures.
- Assumpció d'altres punts de vista a causa d'una llengua o cultura diferent.
- Actitud crítica davant missatges discriminatoris i estereotips que reflecteixen prejudicis racistes, classistes o sexistes.
- Disponibilitat a qüestionar les actituds negatives respecte a les llengües i cultures i a superar els prejudicis.
- Ús de llenguatges no discriminatoris i respectuosos amb les diferències.
- Coneixement de la varietat lingüística existent en el context social i escolar.
- Coneixement que el català es parla a altres llocs fora de Catalunya.
- Coneixement de la diversitat lingüística d'Espanya, llengües diferents i varietats del castellà, incloses les d'altres països on es parla el castellà.
- Coneixement de la varietat de llengües que es parlen al món, a partir de recerques guiades a Internet, visionaments audiovisuals o d'observació de llibres escrits en diferents alfabetes, prospectes i informacions sobre aparells.
- Coneixement del fet que hi ha llengües que es parlen a molts països i del fet que hi ha països on es parlen moltes llengües.
- Motivació per comparar i estudiar el funcionament de les distintes llengües.
- Comparació i identificació de les semblances i diferències del sistema fonètic i la prosòdia de diferents llengües a partir de produccions tradicionals o actuals motivadores.
- Identificació de les semblances i diferències en la manera de veure el món i expressar la seva visió (els dies de la setmana, per exemple).
- Identificació de les semblances i diferències entre el català i castellà com a llengües romàniques en camps lèxics concrets i en contes, dites o cançons en diferents versions.
- Identificació de paraules que s'assemblen en altres llengües, arriscar-se a trobar el significat i identificar les estratègies que fan servir.
- Coneixement d'algunes semblances i diferències en els costums quotidians i ús de les formes bàsiques de relació social als països on es parla la llengua estrangera i al nostre.
- Identificar paraules que viatgen d'una llengua a una altra i dels manlleus que hi ha a les llengües catalana i castellana, en camps lèxics concrets (la cuina, els esports, entre d'altres).
- Reconèixer els mots de les llengües estrangeres treballades a l'escola que hi ha al català i al castellà
- i a d'altres llengües.
- Ús d'estratègies lingüístiques apreses en altres llengües per comprendre produccions orals i escrites en les llengües estrangeres treballades a l'escola.
- Percepció de les dificultats de comunicació i saber arribar a acords amb persones que parlen altres llengües.
- Estratègies comunicatives per adaptar-se a l'interlocutor/a en contextos multilingües i reformular els missatges, o amb l'ús d'elements no verbals per aconseguir que les altres persones ens entenguin.
- Reconeixement i aprenentatge de formes bàsiques de relació social en una nova llengua estrangera.

- Identificació i coneixement de semblances i diferències dels costums i formes de relació social més habituals de les societats que parlen les llengües estrangeres treballades a l'escola o d'altres llengües i cultures.
- Ús de la llengua estrangera per expressar i manifestar sentiments i afeccions.
- Valoració positiva de les diferents activitats culturals i lingüístiques del centre en què s'utilitza la llengua estrangera i participació activa en aquestes.
- Reconeixement i valoració de les produccions tradicionals (rimes, cançons, contes, llegendes, textos orals i escrits) i actuals (dibuixos animats, pel·lícules i d'altres recursos multimèdia).
- Consciència de la diversitat de situacions en què té sentit usar la llengua estrangera.
- Actitud positiva d'interès i de confiança davant de l'aprenentatge de llengües estrangeres i per conèixer altres llengües i cultures.